

Innstilling til Fritt Ord-prisen for 2016

Komiteen, som har bestått av Runar Jordåen, Astrid Wale og Bjørg Seland, har vurdert de i alt *ti* innsendte søknadene. Søkernes mastergradsavhandlinger er gjennomgående av høy kvalitet, det har derfor vært utfordrende å sikte ut den ene vi kan innstille til Fritt Ord-prisen.

Ut fra HIFOs retningslinjer for tildeling av prisen, der det mest spesifikke grunnlaget for vurdering er å finne i pkt. 5, har vi lagt særlig vekt på hensyn til *originalitet*, forstått som avhandlingens potensiale for å tilføre noe kvalitativt nytt – empirisk og / eller teoretisk og metodisk.

På denne bakgrunnen har komiteen samlet seg om å innstille **Henrik Olav Mathiesen**. Hans masteravhandling, levert ved Universitetet i Oslo våren 2015, har tittelen *Norwegians in Amerca and Perceptions of Belonging c.1840-1870*.

Mathiesen har gjennomført en krevende undersøkelse av sosiokulturelle og psykososiale forhold knyttet til migrasjon, med søkelyset rettet mot individuell og kollektiv opplevelse av identitet og tilhørighet. Undersøkelsen er tidsmessig avgrenset til en tidlig fase av norsk emigrasjonshistorie, fram til ca. 1870 – en fase som tidligere er lite undersøkt.

En innledende drøfting av forskningslitteratur og teoretiske perspektiver følges aktivt opp gjennom videre framstilling. Et grunngrep i avhandlingen er utnyttelsen av perspektiver fra psykososiale studier koplet med mer tradisjonelle migrasjonshistoriske tilnæringsmåter. Mathiesen arbeider dessuten systematisk med å operasjonalisere analysebegreper.

Sentral empiri bygger på tekster fra aviser, brev- og dagbøker – kildetyper vi ofte ser utnyttet på heller løst og impresjonistisk vis. Med høy bevissthet om teoretiske og metodiske utfordringer anvender Mathiesen dette materialet i en målrettet analyse. Han er nøktern i egen vurdering av det tid- og stedegne ved sine funn. Gjennom sin studie tilfører han likevel noe av mer allmenn faglig verdi, ikke bare for migrasjonsforskning, men med rekkevidde også til andre fagområder der identitets- og tilhørighetsproblematikk står sentralt.

Mathiesens publiseringsplaner er ledd i et mer langsiktig arbeid som setter søkelys på identitetsproblematikk, mer spesifikt knyttet til uttrykk for tilhørighet (*belonging*).